

VIII CONGRÉS CATALÀ DE SALUT MENTAL
DE LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA

SALUT MENTAL COMUNITÀRIA EN INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA AVUI

Visions, experiències i reptes

Barcelona 14 i 15 de març de 2024
Sala d'Actes del CoMB (Pg. Bonanova, 47, Barcelona)

Congrés híbrid. Hi ha la opció de participació telemàtica

PRESENTACIÓ

Presentem la vuitena edició del Congrés Català de Salut Mental de la Infància i l'Adolescència que es celebrarà a Barcelona els dies 14 i 15 de març del 2024. El tema escollit per aquesta ocasió és "Salut Mental Comunitària en Infància i Adolescència, visions, experiències i reptes". Ens ha animat a entomar aquest tema el considerar els efectes dels factors socials, culturals i econòmics en la salut mental així com la importància d'implicar altres actors a banda dels directament vinculats a l'atenció de la salut mental.

Alhora, som conscients de que sobre el concepte de "Salut Mental Comunitària" no hi ha un consens general respecte del seu significat. No obstant això, hem partit de la definició de Thornicroft i Tansella. Segons aquest autors, la Salut Mental Comunitària és aquella que incorpora un ventall complet de cures eficaces de salut mental a una població definida, i que es dedica al tractament i suport de les persones que pateixen trastorns mentals, en proporció al seu patiment o malestar, en col·laboració amb altres organismes locals.

Això comporta un plantejament que va molt més enllà dels àmbits de la psiquiatria, la psicologia clínica i la infermeria de salut mental ja que inclou no solament altres professionals (treballadores socials, monitores, pedagogues, logopedes, etc.) sinó també altres xarxes (educació, serveis socials bàsics, serveis tècnics municipals, etc) i, sobre tot, un marc conceptual en el que s'articulen els diferents discursos i les diverses intervencions. Emprant una metàfora musical podríem dir que els instruments són nombrosos però la simfonia és la mateixa.

El Congrés constarà de tres taules, precedides d'una conferència inaugural a càrrec de la professora Maribel Hombrados, autora del llibre *Manual de Psicología Comunitaria*, de l'any 2013. La primera taula consistirà en una conversa de tres professionals amb la Dra. Hombrados, al voltant de diversos aspectes de la salut mental comunitària. La segona taula es centrarà en Projectes globals amb visió comunitària. Aquí s'exposaran diversos projectes i visions de salut mental comunitària que inclouen totes les franges d'edat. Finalment, la tercera taula es centrarà en experiències comunitàries i reptes sobre el malestar. El Congrés finalitzarà amb una conferència de cloenda i amb l'entrega de premis als tres millors pòsters presentats.

Esperem que aquest Congrés sigui de l'interès dels professionals de les diverses xarxes assistencials i d'atenció.

Josep Moya
President del Comitè Organitzador

ORGANITZACIÓ

COMITÈ ORGANITZADOR

Montserrat Bassols. CSMIJ del Gironès i Pla de l'Estany. Institut d'Assistència Sanitària.

Susana Brignoni. Fundació Nou Barris.

Marta Cabré. Fundació Orienta.

Daniel Cañero. EAIA L'Hospitalet de Llobregat.

Daniel Cruz. CSMIJ Cornellà. Hospital Sant Joan de Déu. Membre de la junta SEPYPNA.

Maisa Campos. Associació Catalana de Psicoteràpia Psicoanalítica.

Anna de Jesús. ACPO Associació Catalana de Psicopedagogia i Orientació.

Ester Fornells. Consell Comarcal del Baix Llobregat.

Sonia Fuentenebro. CSMIJ Sants-Montjuïc. Pere Claver Grup.

Constança Gairal Sánchez-Oro. CSMIJ Vendrell. Institut Pere Mata.

Myriam Garcia. CSMIJ Cornellà. Hospital de Sant Joan de Déu. Membre de la Junta FCCSM.

Fernando Lacasa. CSMIJ Cornellà. Hospital de Sant Joan de Déu.

Albert Montaner. CSMIJ Montcada. Fundació Eulàlia Torras de Beà.

Josep Moya. Equip CIPAI

Empar Murgui. Grup Centre d'Higiene Mental les Corts.

Anna Robert. Benito Menni CASM. Àrea d'Adolescents.

Sunsi Segú. CDIAP i CSMIJ Gràcia. Fundació Eulàlia Torras de Beà.

Alejandro Velázquez. Unitat Medico-Educativa (UME). Institució Balmes

Francesc Vilà. AFATRAC.

ANTECEDENTS

El **Congrés Català de Salut Mental de la Infància i l'Adolescència** és el marc institucional que organitza, coordina i porta a terme els congressos que, de forma trianual, es celebren a Barcelona per tractar les problemàtiques de salut mental que afecten la infància i l'adolescència.

El seu origen es remunta a les trobades anuals que diverses institucions del camp de la salut mental infantil i juvenil celebraven en el Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya des de l'any 1990. No obstant, donada la progressiva complexitat que va anar assolint, els membres dels comitès científic i organitzador varem decidir substituir el format de jornada pel de congrés.

Les diferents edicions del Congrés han estat:

- I Congrés (2002): “Salut Mental Infantil i Juvenil. Perspectives per el segle XXI”.
- II Congrés (2005): “Adolescència i les noves necessitats en Salut Mental”.
- III Congrés (2008): “Els malestars contemporanis. Anàlisi des dels àmbits de Justícia, Educació, Salut, Treball, Acció Social i Ciutadania i comunitaris”.
- IV Congrés (2011): “Els temps de la infància i l'adolescència. Malestars i psicopatologia: detecció, prevenció i acció interdisciplinar”.
- V Congrés (2014): “Experiències en salut mental: en el camp assistencial, de formació i de la recerca”.
- VI Congrés (2017): “Trastorns de conducta en la infància i l'adolescència: nous temps, noves estratègies”
- VII Congrés (2021): “Transicions, exclusions i soledats. Desafiaments i respostes”

La filosofia del Congrés es defineix a partir dels següents eixos:

- Multidisciplinarietat.
- Àmplia representació geogràfica.
- Àmplia representació de model teòrics.
- Èmfasi en l'enfocament comunitari.
- Creació d'espais de debat amb una àmplia participació del públic assistent.

I tot això en un marc de respecte i esperit col·laboratiu.

Les institucions que han anat donant suport al Congrés amb la participació als diferents comitès són:

- Associació Catalana de Psicopedagogia i Orientació (ACPO)
- Associació Catalana de Psicoteràpia Psicoanalítica (ACPP)
- Associació Catalana de Professionals de la Salut Mental (ACPSM) – AEN Catalunya
- Associació Catalana per la Infància Maltractada (ACIM)
- Associació Catalana d'Atenció Precoç
- Associació de Familiars d'Afectats per Trastorns de Conducta (AFATRAC)
- Centre l'Alba. Unitat Mèdic-Educativa i Centre de Dia
- Centre d'Intervenció Psicològica, Anàlisi i Intervenció Social (CIPAIS)
- Col·legi de Metges de Barcelona
- Col·legi Oficial d'Educadores i Educadors de Catalunya
- Col·legi Oficial d'Infermeres i Infermers de Barcelona
- Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya
- Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya
- Consell Comarcal del Baix Llobregat
- Corporació Sanitària Parc Taulí
- Departament de Matemàtica Aplicada de la UB
- Fundació Cassià Just
- Fundació Eulàlia Torras de Beà
- Fundació Nou Barris
- Fundació Orienta
- Fundació Vidal i Barraquer
- Grup Centre d'Higiene Mental Les Corts
- Hospital Benito Menni
- Hospital de Sant Joan de Déu
- Institut d'Assistència Sanitària de Girona (IAS)
- Institució Balma de Sant Boi de Llobregat
- Institut Pere Mata
- Observatori de Salut Mental Comunitari de Catalunya (OSAMCAT)
- Sagrat Cor Serveis de Salut Mental. Martorell
- Sant Pere Claver – Fundació Sanitària
- Sociedad Española de Psiquiatría y Psicoterapia del Niño y del Adolescente (SEYPNA)

PROGRAMA

DIJOUS, 14 DE MARÇ 2024

9:00 h OBERTURA I PRESENTACIÓ DEL CONGRÉS

Joan Vegué, director del Pla Director de Salut Mental i Addiccions.
Magda Casamitjana, directora del Pacte Nacional per la Salut Mental.
Josep Vilajoana, president de la Fundació Congrés Català de Salut Mental.
Josep Moya, president del Comitè Organitzador.

9:30 h CONFERÈNCIA INAUGURAL

“Comunidad, apoyo social y mentes jóvenes saludables”

A càrrec de **Maribel Hombrados**, catedràtica de Psicologia Social. Doctora en Psicologia per la Universitat de Màlaga, premi extraordinari de doctorat.

Presenta: **Josep Moya**, president del Comitè Organitzador.

11.00 h Pausa – Cafè

11:30 h Taula 1 “COM ENTENEM LA SALUT MENTAL COMUNITÀRIA?”

Roger Ballescà, coordinador de l'Àrea de Salut Mental Infantil i Juvenil. Hospital Sagrat Cor de Martorell. Germanes Hospitalàries.

Susana Brignoni, directora de la Fundació Nou Barris

Josep Moya, Equip CPAIS

Conversen amb **Maribel Hombrados**

Moderador: **Francesc Vilà**

Coordinació del Xat: **Myriam Garcia**

13.30 Fi de la sessió matinal

VIII CONGRÉS CATALÀ DE SALUT MENTAL
DE LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA

15.30 h Taula 2 “PROJECTES GLOBALS AMB VISIÓ COMUNITÀRIA”

Pla de Salut Mental del Vendrell. Propostes des de la perspectiva de la Salut mental comunitària.

Josep Moya i Ollé, Equip CPAIS

RESCCUE: Recuperació d'espais comunitaris per abordar la salut mental amb la participació dels seus protagonistes.

Anna Butjosa Molines, Gerent científica del projecte RESCCUE. CSMIJ Cornellà. Hospital Sant Joan de Déu

Un urbanisme per la relació. El rescat dels carrers.

Itziar González Virós, Arquitecta experta en arquitectura social.

Moderadora: **Constança Gairal**

Coordinadora Xat: **Maisa Campos**

17:30 h Espai de dansa “BALLEM LA VIDA”

Escola de Dansa Assumpta Trens del Casal de Vilafranca del Penedès

18:00 h Fi de la jornada

DIVENDRES, 15 DE MARÇ 2024

9:00 h Taula 3 “EXPERIÈNCIES COMUNITÀRIES I REPTES SOBRE EL MALESTAR”

Una experiència de treball en l'àmbit del lleure des del CDIAP

Eduard Díaz Cubillo, psicòleg i psicomotricista. CDIAP Baulacreix. Hospitalet de Llobregat.

Reflexions al voltant del treball en xarxa des d'una AIS

Estefanía Montiel, psicòloga sanitària, terapeuta ocupacional i psicomotricista. Psicòloga de l'Aula Integral de Suport Estímia.

Sílvia Claret Manzaneres, llicenciada en Pedagogia Terapèutica. Directora de l'Escola Estímia.

Conversar amb adolescents: malestars, patiments i conflictes. Paraula, joc i treball grupal als instituts

Joana Forcada Garcia, psiquiatra del CSMIJ de la Fundació Nou Barris. Membre del programa d'adolescències en risc.

Moderador: **Alejandro Velázquez Romo**

Coordinació del Xat: **Anna de Jesús Cuixart**

11:00 h Pausa – Cafè

11:30 h Lliurament dels premis de pòsters

Amb la presentació del pòsters guanyadors.

Presenta: **Empar Murgui**

12:30 h CONFERÈNCIA DE CLOENDA

A càrrec de **Montserrat Puig**, psiquiatra i psicoanalista (ELP). Exresponsable clínica del programa de Crisi i Prevenció del Suïcidi de la Dreta de l'Eixample.

Presenta: **Francesc Vilà**

Coordinació del Xat: **Myriam Garcia**

13:45 h CLOENDA

Josep Moya, president del Comitè Organitzador

NORMES PER A LA PRESENTACIÓ DE PÒSTERS

1. Presentació de resums a la adreça: info@fccsm.net. **El termini serà fins el 10 de febrer de 2024** i la Secretaria Tècnica anirà comunicant abans del **19 de febrer** la seva acceptació seguint les indicacions del Comitè Científic.
2. Presentació del pòster a la adreça: info@fccsm.net i el termini d'entrega serà fins el **5 de març de 2024**.
3. Els criteris de selecció d'aquests es basaran en la qualitat científica, l'interès i la innovació de les presentacions. L'extensió del resum serà entre 150 i 300 paraules.
4. Es donarà l'opció de publicar els resums dels pòsters a la web del Congrés/FCCSM, sempre que estiguin acceptats, encara que no siguin premiats.
5. Autors/es i filiació:
En el pòster han de constar l'autor/a o autors/es, hi haurà com a màxim 6 signants. Es relacionaran els dos cognoms seguits del nom, separant els diferents autors amb comes. La persona que en farà la presentació, en cas de ser premiats, ha d'estar inscrita en el Congrés.
6. Estructura del resum:

Format: s'hauran d'enviar en format PDF amb mida Dina 4. El títol s'haurà d'escriure en majúscules.
El text serà com a màxim de 300 paraules. Lletre Arial, tamany 12 i interlineat 1.

Els apartats en els que s'hauria de dividir el contingut del resum poden variar segons les característiques de l'estudi, experiència o la investigació. Es proposa que consti dels següents apartats: títol, autor/rs, introducció, metodologia, resultats i conclusions.
7. Estructura del pòster:

Format: s'hauran d'enviar en format PDF amb mida Dina 4. El títol s'haurà d'escriure en majúscules. El nom dels autors/es i les dades de referència hauran de ser amb lletra més petita.

Els apartats en els que s'hauria de dividir el contingut del pòster poden variar segons les característiques de l'estudi, experiència o la investigació. Bàsicament, caldria que fossin els mateixos que s'han inclòs en el resum.

El títol ha de ser el mateix que el del resum que es presenta al Comitè Científic. Ha de reflectir i identificar amb exactitud la idea principal del treball. Anirà en majúscula i no ocuparà més de 2 línies.

La introducció ha de reflectir les hipòtesis i/o objectius principals de l'estudi.

Metodologia, hauria d'incloure una breu descripció de la mostra, els instruments d'avaluació emprats, el disseny i el procediment.

Resultats, com el seu nom indica, han de descriure els resultats i emprar gràfics i taules per explicar-los, així com mostrar les anàlisis estadístiques que s'han utilitzat.

Conclusions, presentació de les principals conclusions de l'estudi, sense repetir de nou els resultats. Caldrà que es proposin recomanacions per a futurs treballs.

Bibliografia, fonts en les quals s'han basat els autors per portar a terme el treball, però es recomana que no en siguin més de 10.

Mida del pòster imprès: 90 cm d'ample per 120 de llarg.

Tots els pòsters en què hi hagi presentació de casos de pacients han d'incloure la frase "L'autor del pòster ha demanat consentiment informat escrit del pacient/pacients o representants legals, segons escaigui, inclosos en aquest pòster". El consentiment el guardarà l'autor als seus arxius i el presentarà a demanda de la Comissió Científica.

8. El Comitè Científic designarà un primer, segon i tercer premi i serà comunicat als seus Autors/es abans del 12 de març de 2024. Els portaveus dels pòsters guanyadors tindran un espai de presentació presencial de 10' per compartir amb l'audiència el dia 15 a les 11.30h.
9. Els pòsters premiats tindran un reconeixement i optaran a ser publicats com a articles a la Revista de Psicopatología y Salud Mental del Niño y del Adolescente que edita la Fundació Orienta. Per a això, si els autors ho desitgen, hauran de cenyir-se a les bases de publicació de la Revista, que poden consultar en el següent enllaç:
<http://www.fundacioorienta.com/es/presentacio-revista-psicopatologia/>

Els pòsters s'hauran d'enviar a la A/e de la Secretaria Tècnica:
info@fccsm.net

INFORMACIONS GENERALS

SECRETARIA TÈCNICA I CIENTÍFICA

Fundació Congrés Català de Salut Mental (FCCSM)

C/ Aragó, 141-143, 4art

08015 Barcelona

Tel.: 93 238 62 47

info@fccsm.net - www.fccsm.net

SUPORTS INSTITUCIONALS

Organitza

Amb el suport

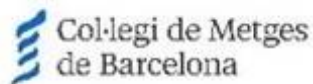

Generalitat de Catalunya

Ajuntament de Barcelona

Col·labora

**VIII CONGRÉS CATALÀ DE SALUT MENTAL
DE LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA**

Participen

Associació Catalana d'Atenció Precoç
Associació Catalana per la Infància Maltractada (ACIM)
Associació Catalana de Professionals de la Salut Mental (ACPSM) – AEN Catalunya
Associació Catalana de Psicopedagogia i Orientació (ACPO)
Associació Catalana de Psicoteràpia Psicoanalítica (ACPP)
Centre d'Intervenció Psicològica, Anàlisi i Intervenció Social (CIPAIS)
Consell Comarcal del Baix Llobregat
Fundació Cassià Just
Fundació Eulàlia Torras de Beà (FETB)
Fundació Nou Barris
Fundació Orienta
Grup Centre d'Higiene Mental de les Corts
Hospital Benito Menni
Hospital Sant Joan de Déu
Hospital Parc Taulí
Institut d'Assistència Sanitària de Girona (IAS)
Institut Pere Mata
Pere Claver Grup
Sagrat Cor Serveis de Salut Mental. Martorell
Salut Mental Lleida

